

Otázka: Crohnova nemoc

Předmět: Biologie

Přidal(a): veronika

Gymnázium, Havířov – Město, Komenského 2

Veronika Žďánská

Uvedenou práci jsem vypracoval (a) samostatně s využitím informačních zdrojů, které uvádím v seznamu použitých informačních zdrojů.

Úvod

Pro svou seminární práci jsem si vybrala téma Crohnova nemoc. Protože v dnešní době nás tato nemoc obklopuje čím dál tím častěji. Já osobně, jsem se s ní setkala u mé rodiny, kdy má prateta měla toto onemocnění od osmnáctého roku života. Žila s tím celý svůj život až do svých šedesáti dvou let. Víím, že to pro ni nebylo jednoduché, musela neustále dodržovat diety, brát léky. Proto chci o této nemoci zjistit víc a podělit se o své poznatky.

Na začátku mé práce vás seznámím s historií, dále co si vlastně máme představit pod pojmem Crohnova choroba a u kterých pacientů je riziko vzniku. Poté projevy a léčba nemoci.

Čerpala jsem své informace z knihy Crohnova choroba, ulcerózní kolitida a z internetových stránek, které jsou uvedeny na konci seminární práce ve zdrojích.

1. Historie

Historie Crohnovy nemoci zasahuje až do roku 1612, kdy doktor Fabry informoval o tom, že při pitvě člověka, který zemřel krátce poté, co si stěžoval na bolesti břicha a horečku, objevil zúžení oblasti přechodu tenkého a tlustého střeva se zesílenou střevní stěnou, jež způsobila střevní neprůchodnost

a proděravění některých částí stěny. Poté profesor Thomayer roku 1893 popisuje případy nemocných s podobnými příznaky. Ve 20. let minulého století v Newyorské nemocnici se zabývalo zánětlivých onemocnění střev několik lékařů.

Tato nemoc získala své jméno podle B. B. Crohna, který ji v roce 1932 popsal. V českých zemích se o poznání problematiky této choroby zasloužil prof. Mařatka.

2. Popis nemoci

Crohnova nemoc (též Crohnova choroba nebo regionální enteritida)

(lat. Enteritis regionalis nebo ileitis terminalis) je **chronický zánět** trávicí trubice, nejčastěji **tenkého střeva**, méně často **tlustého střeva**

a vzácně i **jícnu** nebo **ústní dutiny**. Vzniká na základě imunitních procesů

a genetických předpokladů. Zánět se projevuje bolestí a většinou způsobuje časté a nepříjemné vyprazdňování a průjem.

Základem také může být bakteriální či virová infekce. Tato nemoc se nejčastěji projevuje **mezi 20. až 40. rokem života. Výskyt choroby byl prokázán více u žen než u mužů. Každým rokem přibývá počet nakažených touto chorobou, trápí většinou obyvatele v průmyslových oblastech světa. Často bývá označována jako civilizační nemoc.**

3. Projevy a příznaky

Onemocnění probíhá chronicky, střídají se fáze kdy je pacient bez obtíží a stavy kdy je na tom velice špatně takzvané období vzplanutí. Typickými třemi počátečními, hlavními příznaky jsou bolesti břicha, průjmy, hubnutí a mírné teploty. Také se může objevit zvracení, křeče a krev ve stolici, ta je typická spíše pro jiné, velmi podobné, zánětlivé onemocnění tzn. ulcerózní kolitidu. U některých pacientů jsou projevy v jiných oblastech těla. Jednat se o **bolesti kloubů, ledvinné a žlučové kameny, zánět duhovky** a závěsného aparátu oka nebo **kožní onemocnění**.

3.1. Příznaky související s trávicí soustavou

- **Bolesti v oblasti břišní dutiny** - jsou způsobeny stenózou což je zúžení průsvitu střeva, anebo fibrózou, která se projevuje jako vazivové ztlustění střevní stěny
- **Průjmy**
- **Krev ve stolici** - méně časté u této choroby
- **Perianální projevy** - svědění, či bolest v oblasti konečníku
- **Postižení žaludku** - bolest při polykání, bolest břicha a zvracení.
- **Zánětlivé onemocnění žlučovodu**
- **Jiné příznaky** - mohou být spojeny s tvorbou aft v ústech a častým nadýmáním

3.2. Příznaky projevující se na stavu pacienta

- **Teplota** - okolo 38,5 °C, může být i vyšší
- **Hubnutí** - souvisí se sníženým příjmem potravy

3.3. Příznaky mimo T. S.

- **Kožní projevy** - otoky a zarudnutí kůže v oblasti horních a dolních končetin
- **Onemocnění očí**
- **Problémy pohybového ústrojí** - Artritida
- Osteoporóza
- Deformace konečků prstů
- **Hematologické projevy** - Trombóza

4. Typy choroby

Existují 2 základní typy Crohnovy choroby. Typ A a B.

Typ A je označován za agresivnější projevení nemoci. Tento typ onemocnění má sklon ke tvorbě píštělí, abscesů a zánětlivých pseudotumorů.

Typ B je označen jako indolentní (necitlivý, utlumený). U tohoto typu je tendence ke vzniku fibrostenózy, obstrukcí (uzávěrů) a zánětů.

5. Léčba

Léčba je zaměřena na dvě oblasti – na léčbu aktivního onemocnění a na prevenci vzplanutí. Bohužel zatím neexistuje léčba, která by dokázala zánět plně vyléčit. Zaměřuje se na jeho potlačení, nikoli úplné zničení. Mezi základní řešení při léčbě je sestavení dietního plánu pro pacienta. Tato dieta by neměla obsahovat potraviny dráždící střevo, například alkohol, čokoláda, vejce, kofein, tučná jídla, maso, mouku a také nápoje sycené CO_2 , stav by se mohl zhoršit i po užití mléčných výrobků. Dalším krokem léčby je podávání léků. Při mírnějších formách choroby jsou to léky působící přímo proti zánětu ve střevě, součástí jsou i léky na průjem. Při rozsáhlejšímu poškození střev jsou podávány pacientovi kortikoidy, které potlačují zánět a tlumí imunitní reakci organismu. Tyto látky však mají řadu nežádoucích účinků, proto jsou určeny pro období vzplanutí. V nejtěžších případech je nutné přistoupit k chirurgickému odstranění postižených úseků střeva.

6. Závěr

Díky možnosti napsat tuto seminární práci, jsem se dozvěděla spoustu nových zajímavých věcí o této nemoci, která je kolem nás, ale my to nemusíme ani zpozorovat. Za zajímavý fakt považuji to, že tato nemoc se může projevit i na základě genetických předpokladů.

7. Přílohy

- Rozdíl mezi Crohnovou chorobou a Ulcerózní kolitidou
- Místa postižení
- Střevo

8. Seznam použité literatury

Knižní zdroje:

- KOHOUT, Pavel a Jaroslava PAVLÍČKOVÁ. Crohnova choroba, ulcerózní kolitida: Rady lékaře, průvodce dietou. In: *Crohnova choroba, ulcerózní kolitida: Rady lékaře, průvodce dietou* [online]. Forsapi, 2006 [cit. 2015-12-12].
- ČERVENKOVÁ, PhDr. Renata. Crohnova choroba a ulcerózní kolitida. In: *Crohnova choroba a ulcerózní kolitida* [online]. Galén, 2009 [cit. 2015-12-12].

Internetové zdroje:

- Crohnova nemoc. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001 [cit. 2015-12-12]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Crohnova_nemoc#Projevy_v_tr.C3.A1vic.C3.AD_soustav.C4.9B
- Crohnova nemoc. [Http://www.crohn.cz/wp-content/uploads/2013/10/brozura_dospeli_2.pdf](http://www.crohn.cz/wp-content/uploads/2013/10/brozura_dospeli_2.pdf) [online]. Crohnova nemoc: Medimport, 2010 [cit. 2015-12-12]. Dostupné z: http://www.crohn.cz/wp-content/uploads/2013/10/brozura_dospeli_2.pdf

1. [Crohnova nemoc a colitis ulcerosa – obecná patologie \(VŠ\)](#)
2. [Tlusté střevo](#)
3. [Péče o nemocné s onemocněním tenkého a tlustého střeva](#)